

**Ceny Ministerstva vnitra za kvalitu a inovaci ve veřejné správě
ročník 2011**

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA Z ŘEŠENÍ

- bronzového stupně ceny
 stříbrného stupně ceny
 inovace

(zatrhněte cenu, o jakou soutěžíte)

1. Název řešení:

SKLOUBENÍ STRATEGICKÝCH DOKUMENTŮ MĚSTA V PRAXI

Dosažení společné přípravy územního a strategického plánu města ve spolupráci
s místní i odbornou veřejností,
výhody tohoto skloubení a zkušenosti s uplatňováním v praxi

2. Autor zprávy:

Jméno: Dagmar Smrčinová, Ing.; Ph.D.
Funkce: Projektová manažerka města
Organizace: město Dobříš
Telefon: 775 376 967
E-mail: smrcinova@mestodobris.cz

3. Organizace, kde bylo řešení aplikováno:

Město Dobříš

4. Popis řešení

4.1 Podstata řešení:

- ⇒ Tři týmy, v jeden čas, připravují, dle vzájemné shody, strategické dokumenty města.
- ⇒ Tři týmy, tři rozdílné přístupy k práci, tři rozdílné zdroje dat, jeden společný cíl.
- ⇒ Tři týmy, troje různé podklady, které je možné si předat a ušetřit náklady, čas i síly.
- ⇒ Tři týmy, dva strategické dokumenty, trojí kontrola podkladů, dvojitá kontrola výstupů, jedny náklady.
- ⇒ Tři samostatné dokumenty, které se prakticky využívají a dle možností aktualizují

Územní plán města * Strategický plán města * Socio-demografická analýza

4. 2 Důvod a cíle řešení (včetně doložení jejich měřitelnosti):

Sklobení tvorby strategického a územního plánu města v jednu dobu, třemi nezávislými kooperujícími týmy, je efektivní cestou jak zabezpečit maximální kompletnost a objektivnost využívaných dat a zároveň přispět ke kvalitnímu řízení obce. Jedná se také o způsob jak ušetřit finanční i personální prostředky za oddělenou přípravu podkladů. Proces otevřený občanům je zároveň vhodnou motivací, k většímu zájmu o místo kde žijí a možnosti podílet se na utváření svého okolí. V průběhu aktivní přípravy dokumentů ve spolupráci s občany, tak vznikla skupina osob, která ví co dokumenty obsahují a jejich smysl i obsah dokáží přenášet dále a zároveň přibylo občanů, kteří získali bližší přehled o možnostech města, setkali se svými „sousedy“ a mohli se vyjadřovat k věcem, které se jejich života ve městě dotýkají. Jsme přesvědčeni, že prohloubení znalostí občanů o městě kde žijí a rozšíření sousedských vztahů je to, co dělá město živější a příjemnější pro život.

Skutečné ohlasy občanů na tento přístup k tvorbě rozvojové strategie obce (územní a strategický plán) je občany velmi dobře vnímán, ohlasy na možnost se vyjádřit jsou velmi vysoké a lidé se nebojí přijít s kritikou. Stejně tak vedení města pracuje každý rok na tom, aby občanům dalo k dispozici nejen výstupy ankety, ale také konkrétní odpovědi na nejčastěji vyslovené problémy.

Cíle řešení:

- 1) Kvalitně nastavit zadání územního plánu města.
- 2) Podnítit zájem občanů o místo kde žijí.
- 3) Nastartovat dlouhodobou spolupráci občan x město x odborník / organizace.
- 4) Uspořit finanční prostředky.
- 5) Uspořit čas.
- 6) Mít možnost nezávisle kontrolovat výstupy resp. podklady pro zpracovávané dokumenty.
- 7) Vytvořit a schválit dlouhodobě funkční územně plánovací dokumentaci, která respektuje nejen technické a kapacitní možnosti území, ale také reálné potřeby místních obyvatel.
- 8) Vytvořit dlouhodobý rozvojový dokument, který je respektován, naplňován a aktualizován.

Ukazatele dosažení cílů:

- 1) **Kvalitní nastavení zadání územního plánu města.**
 - počet nezávislých metod využitých k získání podkladů pro zadání územního plánu
 - shoda názorů vyšlých z nezávislých metod (ano/ne)
 - politická podpora nastaveného řešení (ano/ne)
- 2) **Aktivace zájmu občanů o místo kde žijí.**
 - počet občanů účastnících se veřejných diskuzí / projednávání
 - neklesající zájem občanů o veřejná diskusní setkání (max. pokles o 5% v meziročním srovnání)
 - nárůst počtu trvale aktivních / spolupracujících občanů, organizací i podnikatelů – rozšiřování databáze

- zvýšení aktivity organizací působících ve městě nad rámec své působnosti ve prospěch společnosti
- 3) **Nastartování dlouhodobé spolupráce** občan x město x odborník / organizace Realizované projekty či jejich přípravy - „Řešení Mírového náměstí a souvisejícího území“, rekonstrukce brownfields budovy bývalého kina, projekt ve smyslu MA21 „Společně na Dobříši“, jarmark regionálních výrobků apod.
- Město Dobříš získá ocenění nezávislými orgány za kvalitu práce s veřejností a přípravu těchto dokumentů. (ano/ne)
 - Město bude pracovat na kvalitním nastavení spolupráce s občany, které bude dlouhodobé. (ano/ne)
 - Město posílí spolupráci podnikateli. (ano/ne)
 - Občané získají důvěru ve spolupráci s městem a budou společně realizovat projekty. (ano/ne)
- 4) **Ušetření nákladů.** Strategický plán udržitelného rozvoje i kvalitně zpracováváný územní plán potřebují ke svému vzniku velice podobné podklady (odborné podklady, názory a potřeby veřejnosti i celé triády, řadu veřejných projednání (diskuzí) a hledání podnětů). Ojedinelá možnost skloubení těchto procesů nám umožnila pouze jedenkrát vynaložit náklady na anketní šetření mezi občany (887 respondentů), šetření mezi dětmi a soukromými subjekty. Dále jsme vynaložili pouze jedny náklady na zpracování aktuální socio-demografické analýzy a využili ji pro oba dokumenty. Z pořízení územního plánu jsme využili odborné podklady vzešlé z průzkumů a rozborů. Při veřejných setkáních ke strategickému plánu byl přítomen architekt a získával podněty pro územní plán využitelné a naopak ředitelka strategického plánování byla účastna jednání o územním plánu. Díky trvale úzké spolupráci se zpracovatelkou soc. - dem. analýzy jsme měli stálou možnost kontroly ze třetí strany.
- Sloučené náklady na průzkumy - (ano/ne)
 - Jediné náklady na soc. dem. analýzu - (ano/ne)
 - Jediné náklady na přípravu podkladů odbornými konzultanty - (ano/ne)
 - Společná veřejná projednání a diskuze – (ano/ne)
- 5) **Časová úspora** vzešla podobně jako ta finanční z prolínání přípravy podkladů různými týmy. Vzájemným předáváním zjištěných informací a podkladů zejména týmy SP a ÚP ušetřily mnoho času na přípravě diskuze s veřejností resp. triádou a získávání podkladů od odborníků.
- Společný průzkum potřeb podnikatelů. (ano/ne)
 - Architekt ÚP převezme veškeré podklady z anket a pracovních setkání při přípravě SP a nebude muset vytvářet samostatné průzkumy. (ano/ne)
 - Zastupitelé budou účastní procesů přípravy SP a zadání územního plánu a nebudou nuceni řešit přípravu těchto podkladů sami ani odděleně. (ano/ne)
- 6) Jelikož podklady připravily nezávisle tři týmy, které s nimi následně pracovaly, byla zajištěna **nezávislá kontrola výstupů** jak vzájemnou konfrontací, tak vzájemným doplňováním podkladů jiné strany. Případné chyby by druhá strana při převzetí podkladů a jejich dalším doplňováním našla pravděpodobněji než sám zpracovatel. (ano/ne)

- 7) Vytvořit a schválit dlouhodobě funkční územně plánovací dokumentaci, která respektuje nejen technické a kapacitní možnosti území, ale také reálné potřeby místních. (ano/ne)
- 8) Vytvořit dlouhodobý rozvojový dokument, který je schválen respektován, naplňován a aktualizován. (ano/ne)

Stručný harmonogram realizace řešení:

Rok 2008

Leden 2008

- rozhodnutí o zpracování strategického a územního plánu města

únor 2008

- souběžné zahájení prací na strategických dokumentech města
- příprava metodiky, možností propojení a zahájení diskuze o spolupráci

březen 2008

- určení struktury podkladů a časového harmonogramu vzájemné spolupráce
- strategický plán se více zaměří na názory veřejnosti ve vztahu k územnímu rozvoji města
- územní plán připraví průzkumy a rozborů v rozsahu vhodném pro oba dokumenty
- socio-demografická analýza zajistí odborné podklady pro oba dokumenty

březen – srpen 2008

- veřejná projednání ke strategickému plánu (jednání komise pro strategický rozvoj pracovních skupin, dotazníková šetření - veřejnost, děti, soukromé subjekty)
- příprava průzkumů a rozborů územního plánu
- zpracování socio-demografické analýzy

srpen 2008

- předání dílčích výstupů (z dotazníkových šetření, průzkumů a rozborů a soc.-dem. analýzy)

září 2008

- porovnání rozhodujících výstupů / závěrů všech tří podkladů za účasti veřejnosti a odborníků

prosinec 2008

- **schválení strategického plánu udržitelného rozvoje zastupitelstvem města,**
- **příprava akčního plánu plnění SP**

Rok 2009

- další spolupráce a předávání informací, tvorba akčního plánu města

červen 2009

- schválení zadání územního plánu zastupitelstvem města

Rok 2010

Leden 2010

- práce na návrhu územního plánu (využití výstupů zadání územního plánu, výstupů strategického plánu, spolupráce se stavební komisí, zpracování podnětů veřejnosti apod.)
- souběžné práce na „Vyhodnocení vlivů územního plánu na udržitelný rozvoj území“ (rovněž s využitím výstupů strategického plánu a podkladů územního plánu)

březen 2010

- veřejné projednání aktualizace akčního plánu a souběžné porovnání názorů občanů v letech 2008 a 2010, předání názorů občanů zpracovateli územního plánu
- společné jednání o návrhu územního plánu s dotčenými orgány

duben 2010

- projednání návrhu územního plánu v Radě obcí (seznámení zástupců regionu s navrženým řešením)

červen 2010

- vyhodnocení námitek a stanovisek dotčených orgánů k návrhu územního plánu, posouzení návrhu krajským úřadem a úprava pro veřejné projednání

srpen 2010 - 9.8. 17:00hodin, Dobříš, Kulturní dům

- veřejné projednání - návrh územního plánu pro veřejné projednání
- předpoklad vydání územního plánu v září 2010
- veřejné projednání návrhu územního plánu

září 2010 – 2.9. 17:00hodin, Dobříš, Kulturní dům

- veřejné zasedání ZM, rozhodnutí o námitkách a VYDÁNÍ ÚZEMNÍHO PLÁNU zastupitelstvem města
- **29.9.2010 nabytí účinnosti územního plánu.**

říjen 2010 – **schválení komplexních indikátorů strategického plánu**

Rok 2011

leden 2011

- stanovení pracovní skupiny pro strategické plánování města, která má za cíl hlídat plnění SP města, měřit indikátory plnění a dále šířit informace o obsahu územního plánu. Jedná se o proškolený tým osob napříč odbory města.
- **aktualizace akčního plánu (realizační část strategického plánu) města**

březen 2011

- veřejné projednání 10nej problémů města navazujících na aktualizaci akčního plánu

květen 2011

- anketa mezi veřejností o 10nej problémech města pro ověření / vyvrácení / doplnění názorů občanů účastnících se setkání v KD.

červen 2011

- předložení výstupů šetření radě města, následně vedoucím odborů pro plánování oprav, investic či rozpočtu pro 2.pol. roku 2011 a výhled na rok 2012).

4.3 Implementace řešení:

zainteresované strany

- občané města,
- město Dobříš,
- MěÚ Dobříš,
- organizace města
- okolní obce (reprezentované Radou obcí, starosty okolních obcí a MAS Brdy – Vltava)
- nadřazené organizace (Krajský úřad)

odpovědnost za řešení

Za řešení byly odpovědné tři realizační týmy:

- 1. tým zodpovídá za územní plán města
- 2. tým zodpovídá za strategický plán města
- 3. tým zodpovídá za socio-demografickou analýzu

1. tým má za úkol profesně zpracovat řadu podkladů od „profesních“ odborníků. Ve druhé, odborné fázi, zodpovídá za kvalitní zpracování zadání vzešlého z práce prvního týmu pracujícího s veřejností a schváleného zastupitelstvem města. V následující fázi vlastního zpracování návrhu využívá podklady a závěry vlastní i dalších týmů

2. tým má za úkol správně nastavit spolupráci s veřejností a objektivní zpracovávání dílčích výstupů. Zároveň je to tým koordinační, který zodpovídá za termínově i obsahově správné naplnění práce všech tří týmů a včasné předávání potřebných podkladů.

3. tým pracuje se sociologickými a demografickými daty a zodpovídá za věcnou a kvalitní interpretaci převážně statistických dat.

Každý tým samostatně zodpovídá za kvalitu podkladů a jejich včasné předání ke schválení zastupitelům města.

Konečná odpovědnost je na zastupitelích města, kteří jsou průběžně zapojováni do práce 1. týmu (do všech pracovních skupin a veřejných projednání a pravidelně seznamování s výstupy práce 2. resp. 3. týmu. Zastupitelé schvalují zadání i konečné dokumenty strategického a územního plánu.

podpora řešení ze strany vedení

Vedení města je zadavatelem a iniciátorem přizpůsobení termínů obou zpracovávaných dokumentů tak, aby byla umožněna spolupráce a koordinace prací na strategickém a územním plánu města. Vedení města tento proces plně podporuje i přesto, že v počátku neznalo možnosti spolupráce a možné finanční úspory i kvalitativní zisky spolupráce. V tomto bodě byl důležitý zájem o spolupráci zpracovatele územního plánu města a ředitelky strategického plánování. U arch. Salaby i Ing. Smrčinové byl zájem o spolupráci daný přesvědčením a profesními zkušenostmi. Oba dva hlavní vedoucí týmů uměli dát vedení jasné argumenty o potřebě spolupráce.

Podpora řešení ze strany zaměstnanců

Podpora ze strany zaměstnanců (většiny) byla zpočátku chabá někdy až skeptická. Pomohla vytrvalá spolupráce a vysvětlování doplněné školením o důležitosti a využitelnosti strategického plánování v praxi úřadu od doktorky Bauerové. V současnosti je v každém odboru města minimálně jedna osoba, která přibližně ví v čem je důležitost strategických dokumentů města a jsou zapojeny do týmu pro dlouhodobou spolupráci.

Kromě toho existuje od ledna 2011 meziodborový koordinační tým jehož členové jsou proškoleni půlročním vzdělávacím kurzem. Každý z nich se účastní na projektu aktualizace SP a předávání aktuálních dat mezi kolegy na ostatních odborech.

Překážky

Nevědomost většiny zaměstnanců o přínosech zapojování veřejnosti do tvorby strategických dokumentů města a neporozumění důležitosti a výhod skloubení strategického a územního plánování. Toto se bohužel týkalo také vedoucích odborů a některých důležitých osob z vedení strategických organizací v obci.

Celkově bylo obtížné vysvětlit kolegům podstatu potřeby otevřené komunikace s občany. Proč nestačí, aby o budoucnosti města rozhodovali pouze profesní odborníci, ale také lidé jakožto veřejnost s velmi rozličnými profesními zájmy a potřebami? K čemu to bude, když nám do všeho budou mluvit lidé? To byla asi nejtěžší část, nejvyšší překážka. Její překonávání je celoživotní prací, je však podstatné jakým způsobem se s překonáváním začne a jak se přesvědčí „základna“ lidí o výhodě participativního řešení projektů. Pokud zvládneme tuto fázi dobře stává se překážka méně strmou.

Úspěchy

Vytvoření dvou strategických dokumentů, za kterými si občané stojí, vědí o nich a vědí, že je mohou využívat.

- Zapojení všech strategicky důležitých složek města do procesu – posílení spolupráce a komunikace.
- Skloubení tvorby všech tří dokumentů v čase a reálné využití dílčích podkladů všech tří dokumentů do přípravy dvou strategických dokumentů města – respektování připravené metodiky a harmonogramu a podpora ze strany politického vedení města.
- Zvýšení povědomí občanů i zaměstnanců o udržitelném rozvoji a strategickém plánování. – vzdělávání společnosti, praktické ukázky využití obecně využívaných termínů a frází.
- Přesvědčení nemalé skupiny občanů o důležitosti a přínosech práce se zapojením veřejnosti – Nenásilné vzdělávání občanů a posilování jejich konkurenceschopnosti na trhu práce praktickým zapojením do aktivních plánovacích procesů (Lidé se naučí vzájemně komunikovat; Naučí se nahlas vyslovit svůj názor; Chápat názor druhého; Lidem setkání umožní zkoušet diskutovat, obhajovat své stanovisko a zjišťovat nové důvody pro určité téma; Lidem se posílí pocit sebejistoty a potřebnosti; Jsou si více jistí v osobní komunikaci, věří si; Naučí se naslouchat; Naučí se pracovat s více různými názory a možnostmi řešení stejné situace).
- Vytvoření početné skupiny dlouhodobě spolupracujících občanů a zaměstnanců, kteří stále spolupracují na aktualizaci strategického plánu a jejich počet se stále zvětšuje.
- Schválení dokumentů zastupitelstvem města, které práci občanů přijalo za vlastní a vidí v ní oporu pro další práci a rozhodování – důkazem může být proces schvalování strategického plánu v zastupitelstvu města a rovněž nedávné vydání územního plánu ZM.
- Zvýšení povědomí občanů o fungování města o jeho potřebách i možnostech.
- Podpoření socializace občanů města.

5. Výsledky řešení

Jaké byly hlavní výsledky (uvést pokud možno kvalitativní i kvantitativní ukazatele)?

- 1) **Kvalitní nastavení zadání územního plánu města.**
 - počet nezávislých metod využitých k získání podkladů pro zadání územního plánu – pro získání dat byly využity **tři formy** (strategické a územní plánování, socio.demografická analýza) a **několik metod** : **1)** Dotazníková šetření (děti, občané, podnikatelé), **2)** zapojení veřejnosti (veřejná diskuze, veřejné projednání, pracovní skupiny, setkání komisí), **3)** kontroly (zastupitelstvem, komisí pro strategický rozvoj a stavební komisí), **4)** podklady od odborníků (profesních a z klíčových organizací působících ve městě, ze státní správy a samosprávy), **5)** schválení zastupitelstvem města – **5 metod**.
 - shoda názorů vyšších z nezávislých metod – (ano / ne), maximální (viz srovnávací tabulka)
 - politická podpora nastaveného řešení (ano/ne)

- 2) **Aktivace zájmu občanů o místo kde žijí.**
 - počet občanů účastnících se veřejných diskuzí / projednávání - průměrně 25 - 30 osob
 - neklesající zájem občanů o veřejná diskusní setkání - v roce 2010 i 2011 účast 70ti občanů na srovnatelném fóru.
 - nárůst počtu trvale aktivních / spolupracujících občanů a organizací - databáze se rozrůstá
 - zvyšování aktivity organizací působících ve městě nad rámec své působnosti ve prospěch společnosti - (výběr) 2008 / některé organizace sami připravují 2 celostátní kampaně; 2009 / kooperace 3 organizací a města při budování veřejného hřiště; spolupráce na 3 celostátních kampaních; 2010 / zaštitění 2 celostátních kampaní na území města; spolupráce na dalších 2 kampaních. Společná příprava jarmarků reg. výrobků a jejich pořádání; 2011 / 3 organizace samostatně pořádají celostátní kampaně u 2 je spolupráce; vzniká námět projektový záměr z řad občanů, kteří vyzývají město ke spolupráci na plnění jednoho z bodů SP, společně připravujeme žádost o dotaci.
 - udržitelnost práce pracovních skupin a komisí, které od té doby vznikly a pracují (skupina MA21, komise prevence kriminality, komise životního prostředí, organizační týmy pracující na přípravě celosvětových kampaní – Den Země, Den rodin, Dny bez úrazu, Dny Zdraví)

- 3) **Nastartování dlouhodobé spolupráce občan x město x odborník / organizace** Realizované projekty či jejich přípravy - „Řešení Mírového náměstí a souvisejícího území“, rekonstrukce brownfields budovy bývalého kina, projekt ve smyslu MA21 „Společně na Dobříši“, jarmark regionálních výrobků apod.
 - Město Dobříš získá ocenění nezávislými orgány za kvalitu práce s veřejností a přípravu těchto dokumentů. ANO - od počátku tvorby strategického plánu celou řadu českých i mezinárodních ocenění za kvalitní spolupráci s veřejností (občané, organizace, podnikatelé)

- Město bude pracovat na kvalitním nastavení spolupráce s občany, které bude dlouhodobé. Město stále zkvalitňuje formy spolupráce a vytváří veřejnosti otevřené pracovní skupiny
 - Město posílí spolupráci podnikateli. ANO, v posledních dvou letech - od roku 2011 město aktivně začíná zdokonalovat systém spolupráce s podnikateli, došlo k nastavení základního logického rámce spolupráce. Je již druhým rokem úspěšně realizován Jarmark regionálních produktů.
 - Občané získají důvěru ve spolupráci s městem a budou společně realizovat projekty. ANO - Občané i neziskové organizace se již naučili vnímat město jako svého partnera a nebojí se přicházet s novými myšlenkami. Společně tak vytváříme jedinečné projekty (jarmarky regionálních výrobků, Pojďme tvořit na hřiště, projektový záměr vytvoření vzdělávací „zahrady“ a další.
- 4) **Ušetření nákladů.** Strategický plán udržitelného rozvoje i kvalitně zpracovávaný územní plán potřebují ke svému vzniku velice podobné podklady (odborné podklady, názory a potřeby veřejnosti i celé triády, řadu veřejných projednání (diskuzí) a hledání podnětů). Ojedinelá možnost skloubení těchto procesů nám umožnila pouze jedenkrát vynaložit náklady na anketní šetření mezi občany (887 respondentů), šetření mezi dětmi a soukromými subjekty. Dále jsme vynaložili pouze jedny náklady na zpracování aktuální socio-demografické analýzy a využili ji pro oba dokumenty. Z pořízení územního plánu jsme využili odborné podklady vzešlé z průzkumů a rozborů. Při veřejných setkáních ke strategickému plánu byl přítomen architekt a získával podněty pro územní plán využitelné a naopak ředitelka strategického plánování byla účastna jednání o územním plánu. Díky trvale úzké spolupráci se zpracovatelkou soc. - dem. analýzy jsme měli stálou možnost kontroly ze třetí strany.
- Sloučené náklady na průzkumy - ANO
 - Jediné náklady na soc. dem. analýzu - ANO
 - Jediné náklady na přípravu podkladů odbornými konzultanty - ANO
 - Společná veřejná projednání a diskuze – ANO (kromě zákonem daných jednání k ÚP)
- 5) **Časová úspora** vzešla podobně jako ta finanční z prolínání přípravy podkladů různými týmy. Vzájemným předáváním zjištěných informací a podkladů zejména týmy SP a ÚP ušetřily mnoho času na přípravě diskuze s veřejností resp. triádou a získávání podkladů od odborníků.
- Společný průzkum potřeb podnikatelů. ANO
 - Architekt ÚP převezme veškeré podklady z anket a pracovních setkání při přípravě SP a nebude muset vytvářet samostatné průzkumy. ANO, doplnil pouze průzkum podnikatelů o technické údaje.
 - Zastupitelé budou účastní procesů přípravy SP a zadání územního plánu a nebudou nuceni řešit přípravu těchto podkladů sami ani odděleně. ANO, účastnili se
- 6) Jelikož podklady připravily nezávisle tři týmy, které s nimi následně pracovaly, byla zajištěna **nezávislá kontrola výstupů** jak vzájemnou konfrontací, tak vzájemným doplňováním podkladů jiné strany. Případné chyby by druhá strana při převzetí podkladů a jejich dalším doplňování našla pravděpodobněji než sám zpracovatel.

ANO, proběhlo společné projednání závěrů před zastupiteli, stavební komisí a vedoucími odborů města.

- 7) Vytvořit a schválit dlouhodobě funkční územně plánovací dokumentaci, která respektuje nejen technické a kapacitní možnosti území, ale také reálné potřeby místních.

Dokument je schválen a respektuje potřeby místních, které vyplynuly ze strategického plánu města, jehož kvalita je doložena nezávislými oceněními, stálou aktuálností a využíváním dokumentu v praxi. Tendence využívání SP v praxi je stupňující se, což odvozuje od počtu dotazů z řad občanů a organizací na konkrétní problematiku či potřebnost doložení souladu se SP pro externí projekty.

- 8) Vytvořit dlouhodobý rozvojový dokument, který je schválen respektován, naplňován a aktualizován.

ANO - Strategický plán udržitelného rozvoje města Dobříš pro roky 2008 – 2028 je schválen, je vytvořen akční plán, který je průběžně aktualizován (2009 a 2011), jsou prováděny každoroční průzkumy názoru veřejnosti. Pro rok 2012 se připravuje aktualizace celého dokumentu. Jsou zpracovávány a hodnoceny indikátory SP.

Jaké nástroje pro jejich měření jste použili a jak hodnověrné jsou důkazy?

Použité nástroje pro měření výsledků:

- Hodnocení dat evidovaných pro projekt (Veškerá data jsou archivována a je možné je prohlédnout a výstupy zkontrolovat).
- Evidence údajů do tabulky s přesně nastavenými osami. (Tabulka je součástí této zprávy.).
- Evidence počtu účastníků (veřejné diskuze, projednávání, kulaté stoly, pracovní skupiny atd.).
- Evidence počtu kontaktů zapojených osob.
- Počty trvale zapojených a aktivních občanů i organizací.
- Počet dotazníků navrácených v dotazníkovém šetření (Dotazníky jsou stále archivovány.).
- Počet dětí zapojených do šetření (Výstupy od dětí jsou evidovány.).
- Přehled projektů zpracovaných se zapojením veřejnosti (volně přístupné na www.mestodobris.cz/ rozvojové projekty).
- Kontrola vyúčtování nákladů na dílčí aktivity realizačních týmů – žádná částka propíacená za podklady určené pro společné aktivity nebyla účtována vícekrát.
- Kontrola termínů (Celkové zpracování obou dokumentů neproběhlo v součtu, ale v průniku časů).
- Kontrola zastupitelstvem města.
- Kontrola občany při opakovaných veřejných diskuzích.

(Některé podklady jsou k nahlédnutí na městském úřadě Dobříš, z důvodu ochrany osobních dat nemůžeme údaje poskytnout jako součást přílohy ani zveřejnit na www.mestodobris.cz/)

Vyskytly se nějaké specifické faktory, které mohly ovlivnit úspěch tohoto řešení?

- Výrazným okamžikem celého procesu bylo výběrové řízení na zpracovatele ÚPD. Očekávali jsme zda vítěz výběrového řízení na zpracovatele ÚPD bude komunikativní a záměru města (propojení tvorby územního a strategického plánu) nakloněný.
- Dalším momentem byla vlastní smlouva s vítězem, který se zavazoval při výběrovém řízení k dodržení termínů, které bylo nutné zkoordinovat s tvorbou strategického plánu.
- Důležité bylo Zapojení a přesvědčení zastupitelstva města o kvalitě procesu – to v konečné fázi o obou dokumentech rozhoduje
- Velké očekávání předcházelo společné prezentace všech tří týmů. Žádný z týmů do posledního okamžiku netušil závěry ostatních týmů. Překvapení ze shody tak bylo nejen na straně přizvaných zastupitelů, úředníků či odborníků, ale i mezi vlastním zpracovateli. Jednalo se o velmi specifický okamžik, jelikož jsme byli připraveni na diskuzi o konečném závěru / průsečíku – jak bude město za 20 let vypadat. Nakonec jsme pouze upřesňovali dílčí údaje.
- Veřejnost měla nadstandardní možnosti podílet se na koncepci územního plánu. Proto jsme očekávali poněkud nižší počet námitek a připomínek v závěrečných fázích projednávání (oproti „obvyklému“ rozsahu). Nelze sice odhadnout, o kolik více by bylo připomínek bez uplatnění tohoto řešení, avšak skutečnost, že naprostá většina se týkala konkrétních zájmů jednotlivých vlastníků pozemků, vypovídá o tom, že koncepční řešení ÚP v zásadě splnilo očekávání většiny občanů (v uplatněných obecně formulovaných připomínkách k celkové koncepci řešení ÚP jsou skryty soukromé vlastnické zájmy, případně reagují na záležitosti, které ÚP řešit nemůže). V neposlední řadě část připomínek je od občanů, kteří se neúčastnili procesu společné tvorby.

Projevily se nějaký vedlejší negativní či pozitivní účinek?

Negativní účinky:

Spíše negativní zkušenost: nutnost přesvědčovat převážně nedůvěřivé okolí o výhodách této inovace. Negativní účinky zatím nejsou známy.

Pozitivní účinky:

Zvyšující se zájem občanů o možnost aktivně se spolupodílet na rozvoji města.

Jednoznačné schválení strategického plánu zastupitelstvem města.

Výrazné zvýšení povědomí občanů, úředníků i zaměstnanců města o tom, co je to udržitelný rozvoj a MA 21, resp. aktivní představení toho na jakém základě jsou tyto myšlenky postaveny.

Vyšší povědomí občanů, podnikatelů a dalších subjektů o účelu dokumentů, zejména o možnosti jejich ovlivnění na základě předložení smysluplných námětů.

6. Inovativnost a přenositelnost dobré praxe¹

V čem spočívá inovativnost tohoto řešení? Jak se liší od jiných či podobných aplikací/přístupů?

Tato podkapitola je členěna do bodů A – F:

- A) Inovativnost procesu v bodech
- B) Inovativnost z pohledu územního plánu
- C) Inovativnost z pohledu strategického plánu
- D) Vztahy mezi přípravou územního plánu a tvorbou strategického plánu
- E) Přidaná hodnota
- F) Odlišnost od jiných realizací / aplikací

A) Inovativnost procesu v bodech

Inovativností je praktické skloubení tří běžně využívaných procesů v jeden čas na jednom místě třemi nezávislými týmy.

Dle doposud zjištěných informací se nám nepodařilo nalézt žádné město / obec, které/á by takové propojení tvorby strategických dokumentů využilo/a a těžilo/a z něj úsporu peněz, času i práce lidí.

- Propojení procesu tvorby strategického plánu a pořízení a zpracování územního plánu města ve spolupráci s veřejností.
- Aktivní zapojení veřejnosti do fáze přípravy zadání územního plánu.
- Vytvoření podkladů pro zadání územního plánu ze třech nezávislých zdrojů.
- Vzájemná spolupráce a výměna aktuálních dat mezi zpracovateli.
- Vytvoření nové dimenze spolupráce uvnitř úřadu. (Práce na strategickém plánování za dodržení principů trvale udržitelného rozvoje města. Představení možnosti využití dat socio-demografické analýzy a předvedení aplikace zapojování veřejnosti resp. přípravy strategického plánu při tvorbě běžného „zákoného“ dokumentu územního plánu.)
- Správné načasování (výběrové řízení, rozhodnutí o souběžné činnosti, nalezení možnosti spolupráce a doplnění podkladů).
- Nalezení vhodných argumentů pro přesvědčení o správnosti takového kroku a motivaci k podpoře procesu pro: architekta, ředitele strategického plánu, stavební úřad, vedení města, občany.
- Vytvoření podpůrných pracovních skupin napříč veřejností, státní správou, samosprávou, NNO, podnikateli i zástupci např. církve či sociálních služeb, kteří jsou aktivní a připraveni tvořit stále i po ukončení přípravy strategického či zadání územního plánu.

B) Inovativnost z pohledu územního plánu

Zastupitelé, starostové i další osoby pracující ve vedení města se při přípravě nového územního plánu potýkají s otázkou architekta - Jak by mělo vaše město za 15 let vypadat, jak zajistit udržitelnost rozvoje v „našem“ městě? Kolik by zde mělo bydlet obyvatel? Pro architekta, zpracovatele územního

¹ Vyplní pouze uchazeč o cenu MV za inovaci ve veřejné správě

plánu, se jedná o klíčové informace, podle kterých hodnotí další faktory s rozvojem sídla související. Jak ale nalézt správnou odpověď? Může se sejít zastupitelstvo, stavební komise či vedení města a začít přemýšlet. Mohou se také zeptat odborníka, tedy architekta. Ten však jen zřídka zná místní poměry a tak dokáže pracovat pouze s fakty. I na Dobříši jsme museli odpovědět na tuto otázku. Zvolili jsme jinou cestu, cestu více metod, více zdrojů.

Využili jsme tři zcela rozdílné metody jak se dobrat co nejreálnějšího určení vize města v horizontu 10 - 20ti let. Jednalo se o :

- 1) **STRATEGICKÝ PLÁN MĚSTA** - tvořený samotnými občany při veřejných diskuzích a anketách,
- 2) **SOCIODEMOGRAFICKOU ANALÝZU** - zpracována na základě oficiálních statistických údajů,
- 3) **ZPRACOVATELE ÚZEMNÍHO PLÁNU** - architektka, urbanistu s odbornými znalostmi a nadhledem.

Všechny tři metody hledaly odpovědi na stejné otázky, ve stejnou dobu, a to nezávisle na sobě. V září 2008 se zodpovědní zástupci před zraky veřejnosti poprvé sešli a prezentovali výstupy své práce.

Následující výstupy sloužily jako podklad zastupitelům města při přípravě a schvalování zadání územního plánu. Pracovali s nimi také zaměstnanci státní správy a stavební komise, kteří se tak poprvé přímo setkali s možností zapojení široké veřejnosti do jinak běžně standardizovaného procesu. Tato praktická zkušenost předčí význam školení a vzdělávání se v oblasti propojení principů udržitelného rozvoje, konkrétně MA21 v praxi úřadu.

Architekt města i zastupitelé měli k dispozici i další podklady, kterými byla podrobná socio-demografická analýza a výstupy strategického plánu města včetně vizí, SWOT analýzy a priorit města pro roky 2008 / 2028.

	Územní plán (20let)	SD analýza (10let)	Strategický plán (20let)
Plošný rozvoj	minimální	---	minimální
Počet obyvatel	10.000	8.500 / 9.000	10.000
Způsob rozvoje	umírněný, intenzifikace	intenzifikace možná	intenzifikace
Směřování města	drobné podnikání, cestovní ruch, lázeňství, aktivity těl. + zdraví	OV, snížení Soc. pat jevů, nárůst pracovních míst	drobné podnikání, cestovní ruch
Nebude podporováno	průmysl, velké obchodní řetězce	---	průmysl

V současnosti žije v Dobříši asi 8.500 obyvatel.

C) Inovativnost z pohledu strategického plánu

Inovativností je především způsob získání základních a doplňkových podkladů pro zadání územního plánu ve spolupráci s veřejností za využití principů MA21. Při procesu zpracování strategického plánu města jsme po dohodě s architektem, který zpracovává územní plán, provedli podrobný průzkum názorů mezi veřejností města Dobříše a sousední obcí Stará Huť. Ten jsme doplnili o samostatný průzkum potřeb soukromých firem na území města. Celkem byla úspěšnost šetření nad očekávání vysoká. Získali jsme téměř 900 vyplněných dotazníků. Tato šetření jsme doplnili o samostatný průzkum mezi žáky, studenty místních škol, kteří řešili dílčí témata bezpečnost a dětská hřiště. Zde byla návratnost v řádu několika set názorů dětí (podle věku dětí a typu školy šlo o šetření ve třídách či mezi jednotlivci). Do dotazníkových průzkumů se zapojilo více než 10% občanů města.

Dotazníkovou formu získávání názorů jsme doplnili o názory vzešlé z několika setkání s veřejností, kde jsme diskutovali komplexní problémy města. Dále probíhaly diskuze pod širým nebem, setkání „Pojďme tvořit společně“ a další doprovodné akce. Dali jsme si záležet na tom, aby se mezi lidmi o budoucnosti města začalo co nejvíce mluvit a aby lidé věděli, že jejich názor je pro nás cenný. Protože pouze občané města jsou ti praví odborníci znalí místa, kde žijí, jeho ducha, historie i současnosti. Proběhlo 12 setkání s účastí v průměru 25 - 30 osob. A jedno velké představení výstupů na happeningu uspořádaném za účelem seznámení se s činnostmi města a mnoha dalších organizací jako nejlepší cesty k navázání dobrých vztahů důležitých pro plánování dlouhodobého soužití. Výše zmíněného setkání se zúčastnilo více než 500 osob. Touto spoluprací s aktivní veřejností jsme zajistili dodržení principů místní Agendy 21, tedy snahu o zavedení trvale udržitelného rozvoje i na „naší“ regionální úrovni.

Jedním z dalších témat bylo otevření diskuze o možnosti spojení města Dobříše se sousední obcí Stará Huť. Dle zjištěných údajů a na základě jednání starostů obou obcí nebyl tento krok doporučen.

Dalším významným zdrojem podkladů se stala sociodemografická analýza, která byla za tímto účelem aktuálně zpracována.

Výstupem těchto tří metod bylo především získání podkladů pro určení způsobu rozšiřování města, možnosti rozvoje průmyslu a služeb a v neposlední řadě očekávaný nárůst počtu obyvatel (viz tabulka v předchozí části).

Výstupy byly představeny na samostatném veřejném jednání zastupitelstvu města, stavební komisi, zástupcům samosprávy, státní správy a starostům okolních obcí, kteří projevíli o toto téma zájem. Představeny byly závěry ze šetření mezi veřejností (strategického plánování), ze socio-demografické analýzy a závěry zjištěné z průzkumů a rozborů zpracovatelem územního plánu. Výstupy využil především zpracovatel územního plánu pro návrh zadání. Pro další práci na strategickém plánu jsme naopak využili aktuální podklady z průzkumů a rozborů zpracovaných pro územní plán. Data ze sociodemografické analýzy byla využita pro potřeby obou dokumentů.

Dále jsme v maximální míře udrželi propojení obou dokumentů účastí hlavních řešitelů (arch. Salaba - zpracovatel územního plánu města a Ing. Smrčinová - ředitelka strategického plánování) při dílčích projednáních obou dokumentů.

D) Vztahy mezi přípravou územního plánu a tvorbou strategického plánu

- 1) Souběžné zahájení prací na obou dokumentech města
- 2) Určení struktury podkladů a časového harmonogramu
 - Strategický plán se více zaměří na názory veřejnosti ve vztahu k územnímu rozvoji města
 - Územní plán připraví průzkumy a rozborů v rozsahu vhodném pro oba dokumenty
 - Strategický plán i územní plán dle svých možností zapojí odbornou veřejnost
 - Sociodemografická analýza zajistí podklady pro oba dokumenty
- 3) Předání dílčích výstupů
- 4) Porovnání rozhodujících výstupů
- 5) Další spolupráce a předávání informací

V současnosti připravujeme veřejné projednání územního plánu ve zvyklostech aplikovaných při veřejných diskuzích nad strategickým plánem města. A to zejména rozsahem pozvánek, plakátů, mediálních zpráv. Dále pak formou setkání, které bude maximálně příjemnou formou pro účastníky s drobným občerstvením a časem přístupným většině občanů (pondělí 9. srpna od 17:00 hodin v kulturním domě).

E) Přidaná hodnota

Přidanou hodnotu spatřujeme kromě již zmíněného úzkého propojení přípravy obou strategických dokumentů také v zapojení dětí a žáků Dobříšských škol. Oslovení občanů z celého ORP podnikatelských a jiných subjektů k možnosti zapojení se do dotazníkového šetření. Dále v pořádání mnoha veřejných projednávání k rozvojovým možnostem města za účasti architekta a v realizaci celé řady dílčích setkání stavební komise, vedení města a to samostatně nebo za účasti veřejnosti potenciálně dotčené změnou územního plánu.

Přidanou hodnotou je zapojení triády, získání cenných kontaktů a zejména nastartování úzké spolupráce město / NNO, město / školy. Stále se zvyšující zájem občanů o diskuzi i aktivní pomoc při plánování rozvojových možností města. (Občané sami navrhli, aby se v tomto případě jednalo o rozvoj ve smyslu intenzifikace, nikoliv rozpinání a podpora místního ducha na místo globálních trendů.)

Neméně důležitou přidanou hodnotou je neustálá možnost kontroly a zpětné vazby obou strategických dokumentů vzájemně. Strategický plán ve svém vývoji určí preference možností daných územními plány. Územní plán naopak vytvoří limity pro návrhy vzešlé při strategickém plánování.

F) Odlišnost od jiných realizací / aplikací:

V posledních třech letech se nám nepodařilo nalézt město, které by tyto dva procesy dokázalo skloubit.

Může být/bylo již toto řešení přeneseno/aplikováno v jiné organizaci či sektoru? Pokud ano, které jeho základní prvky? Nebo jste v tomto případě sami využili dobrou praxi od jiných organizací?

ANO.

Ano toto řešení může být aplikováno v každé obci, která se připravuje na zpracování nového územního plánu či jeho významnější aktualizaci. Pro zpracování strategického plánu existuje celá řada metodik, názvů či specifik. Jsem přesvědčena, že tyto rozdílnosti nemají vliv na podstatu procesu v té oblasti, která je pro spolupráci na obou strategických dokumentech důležitá. A nezáleží na tom, zda se vytváří nový strategický plán udržitelného rozvoje obce a nebo dochází k jeho aktualizaci. Není vhodné kombinovat tvorbu územního plánu s aktualizací akčního plánu, jelikož akční plán nemá takovou hloubku a neobsahuje veškeré stěžejní náležitosti pro skloubení obou procesů.

Základní prvky:

- Tvorba nového územního plánu či jeho významnou aktualizaci.
- Tvorba nového strategického plánu udržitelného rozvoje či jeho aktualizaci.
- Společné zadání obou dokumentů rozličným týmům s podmínkou vzájemné spolupráce.
- Spolupráce základních týmů by měla být více „od srdce“ než pouhým plněním podmínek smlouvy.
- Využívat k práci metody zapojování veřejnosti.
- Zadání dotazníkových šetření (jejich návratnost vzhledem k počtu trvale žijících obyvatel se zvyšuje díky důslednému provedení přípravy a sběru dat opakovaně nad běžné zkušenosti), veřejná projednávání (typy a počty dle zvolené metody přípravy strategického plánu), využívat zpětné vazby, informování, zapojení dětí.
- Společné představení výsledků práce všech tří týmů – viz tabulka výše). Výsledky mají za cíl zodpovědět na základní otázky rozvoje sídla – o kolik obyvatel se sídlo rozroste, v jakým způsobem a jakých oblastech se bude rozvíjet. Co je vizí sídla?
- Průběžná motivace a vzdělávání strategických partnerů.

Jaké nejdůležitější poznatky/zkušenosti jste při realizaci řešení získali?

Lidé rádi dají najevo svůj názor a jsou rádi, když je někdo se zájmem vyslechne. Lidé se rádi baví.

V sobotu na veřejné projednání nikdo nepříjde, ve všední den budou vždy výtky, že je to moc brzy / pozdě. Případně se lidé zeptají – proč to neuděláte v sobotu. Na sobotu se však hodí jiné typy práce s veřejností než diskuze v sále kulturního domu.

Je nutné držet základní zásady zapojování veřejnosti (publicita, motivace, volba termínů, přípravný tým, zpětná vazba atd.).

Důležitý je vlastní tým a podpora vedení. Všichni by pro začátek měli projít alespoň základním školením o udržitelném rozvoji, MA21 a strategickém plánování a jeho přínosech pro vlastní práci.

Kvalitně vytvořený strategický plán se zapojením veřejnosti, podporovaný zastupitelstvem a doplněný o akční plán ztrácí na významu, pokud úředníci a zaměstnanci úřadu nevědí, jak tento dokument využívat ke své práci a jak jej využít při přípravě rozpočtu.

Jaké je Vaše doporučení pro ty, kteří se zajímají o implementaci tohoto řešení ve své organizaci?

Před vlastním počátkem tohoto procesu doporučujeme proškolit předpokládané partnery do týmu a alespoň část úředníků a odborníků, kteří jsou pro město důležití z problematiky UR a MA21.

Nepodcenit práci sociologa, pokud nebude kvalitní dotazník, nepřesvědčí veřejnost a hned na úvod vznikne problém se zájmem veřejnosti. Dotazník, lidsky a věcně připravený, tak aby ho většina lidí neodložila hned v úvodu, je klíčem k úspěchu.

Využít spolupráce s organizací nabízející buď kompletní zpracování strategického plánu za využití zapojení veřejnosti a nebo najmutí odborníků, kteří povedou část práce týkající se zapojení veřejnosti neboť se jedná o velmi choulostivé téma.

Vědět proč o toto propojení vedení / zadavatel stojí a k čemu to bude dobré a to do takové míry, aby to byli schopni vysvětlit druhým a argumentovat oponentům.

Souhlasíte s prezentací Vašeho řešení na nadcházející Národní konferenci kvality ve veřejné správě a v časopise Veřejná správa jakožto s prezentací dobré praxe?

ANO

7. Přílohy

1. Odkaz na www.mestodobris.cz (rozvojové projekty, územní plánování) zde je k nalezení jak platný územní plán města, tak strategický a akční plán.
2. Ocenění kvality procesu strategického plánování s triádou v mezinárodní soutěži „O lidech s lidmi“ 2008 a 2009
3. Ocenění kvality spolupráce úřad / soukromý subjekt / NNO / občan v soutěži „Město pro byznys“
4. Prezentace města s tímto procesem související / z veřejných projednávání, konfrontace výstupů, předávání dobré praxe jiným městům
5. Pozvánky na veřejná setkání „Pojďme tvořit společně“ 2007 - 2011
6. Výstupy dotazníkových šetření 2008 a 2010 a jejich vzájemné porovnání
7. Výstupy doplňkového dotazníkového šetření 2011
8. Fotografie

Přílohy jsou zaslány na CD prostřednictvím pošty.

Datum:

Podpis:

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'M. J. P. M.', with a long horizontal stroke extending to the right.

Pozn.: V případě ceny udílené za implementaci modelu CAF musí být přílohou závěrečné zprávy sebehodnotící zpráva CAF a na ni navazující akční plán zlepšování. Sebehodnotící zpráva musí obsahovat popis naplnění minimálních kritérií pro udělení daného stupně Ceny MV za model CAF.

Pokud jsou výše uvedené informace součástí sebehodnotící zprávy, lze na ně pouze odkázat.